

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti“. Tisk tiskarne „Edinosti“, vpisane zadruga s omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znesla: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 2.60
za pol leta 1.30

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglašje se računa po milimetru v širini ene kolone. Ceno: Oglašje trgovcev in o. r. mm po 10 vinarjev. Osmrtice, zahvale, poslanke, oglašje denarnih zavodov mm po 20 vinarjev.

Oglašje v tekstu lista do pet vrst K 20.— vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglašji po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglašje sprejema inšeriatni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeriatni oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštoupranični račun št. 841.653

Mirovni predlog zveznih držav ententi. Bethmann-Hollwegov veliki mirovno-politični govor v državnem zboru.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se razglša: Ko je bila v poletju 1914 potrpežljivost Avstro-Ogrske napram celi vrsti po načrtu izvrševanih, neprestano naraščajočih izzivov in ogroženosti že izčrpana in se je monarhija, po skoraj petdesetih letih nepretrganega miru, videla prisiljena, da pogradi za meč, niso bili merodajni za to težko odločitev niti napadni načrti niti osvojevalni nameni.

Naloga in namen monarhije v sedanjih vojni sta bila, da brani svoj obstanek in ga zagotovi za bodočnost pred podobnimi zavratnimi napadi sovražnih sosedov.

V zvezi s svojimi v zvestem vojnem bratstvu izkušenimi zavezniki sta avstro-ogrška armada in brodogradnja, boreč se in krvaveč, toda tudi naskakujoč in zmagojoč, dosegla bogate uspehe in obrezovala sila sovražne namene. Četverozveza ni samo priporila nepreglednih vrst zmag, temveč ima v svoji oblasti tudi razsežna ozemlja. Nezlomljena je njena moč, ki jo je šele pred kratkim občutil zadnji izdajniški nasprotnik, neomajna žilava odpor na volja njenega prebivalstva.

Sovražniki ne morejo upati nikdar, da bi premagali to mogočno zvezo in jo razbili, nikdar se jim ne posreči, da jo omeje z zaporinimi in sestradalnimi ukrepi. Njihovi vojni nameni, katerim se niso približali bolj v tretjem vojnem letu, so se izkazali v bodočnosti popolnoma nedosegljivi. Brez koristi in zama je torej nadaljevanje boja za nasprotnika.

Države četverozveze pa so nasprotno učinkovito zasledovale svoje cilje: obrambo proti dolgo časa nameravanemu in dogovorjenemu napadu na svoj obstoj in na svojo moč ter doseglo realnih poroštev proti ponovitvi takih ogroženj svojega obstanka in svojega mirnega razvoja ter se ne bodo dale nikdar zrinili s tal svojega obstanka, zavarovanih s priporjenimi uspehi.

Nadaljevanje morilne vojne, v kateri morejo nasprotniki pač še veliko razdelati, ne pa preokreniti usode po odločnem samozaupanju četverozveze, se kaže vedno bolj kot brezsmotno uničevanje človeških življenj in lastnine, kot nečlovečnost, ki je ne opravičuje nobena potreba, kot

zločin na civilizaciji.

To prepričanje in upanje, da bi moglo isto prepričanje prodreti tudi v nasprotniškem taboru, je pri dunajski vladi v polnem sporazumu z vladami zveznih držav dozoril misel, da izvrši odkrit in pošten poizkus, da bi dospela z nasprotniki v dogovor in svrhu napotitve miru.

V ta namen so danes vlade Avstro-Ogrske, Nemčije, Turčije in Bolgarske poslale v dotičnih glavnih mestih poverjenim zastopnikom držav, katerim je poverjeno varstvo dotičnih državnih pripadnikov v sovražnih deželah, enako se glaseče note, ki razodevajo pripravljenost za vstop v mirovna pogajanja z nasprotniki in vsebujejo prošnjo, da to sporočilo potom svojih držav izroče vladam dotičnih sovražnih držav.

Istočasno se je ta korak s posebno noto naznanil zastopniku svete stolice in se zaprosilo za papeževo delotvorno zanimanje za to

mirovno ponudbo.

Ravno tako so bili v štirih glavnih mestih ostalih nevtralnih držav poverjeni zastopniki ostalih nevtralnih držav obveščeni o demarši, da obveste svoje vlade.

Avstro-Ogrska in njeni zavezniki so s tem korakom podali

ponoven odločen dokaz miroljubnosti. Na njihovih nasprotnikih je sedaj, da pred vsem svetom izpričajo svoje mišljenje. Četverozveza pa za narinjenje ji nadaljevanje vojne tudi pred sodnim stolom njenih lastnih narodov ne bo mogla zadevati odgovornost, kakršenkoli naj bi bil uspeh njenega predloga.

Nota

se glasi po nemškem prevodu:

„Najstrahovitejša vojna, ki jo je kdaj videla zgodovina, besni že skoraj poltretje leto na velikem delu sveta. Ta katastrofa, katere ni mogla vzdržati vez tisoletne civilizacije, zadeva človeštvo v njegovih najdragocenejših pridobitvah in grozi z uničenjem duševnemu in materialnemu napredku, ki je tvoril ponos Evrope od začetku 20. stoletja.“

Avstro-Ogrska in njene zaveznice: Nemčija, Bolgarska in Turčija, so v tem boju

dokazale svojo nepremagljivo moč.

Priporile so nad svojim po številu in vojnem materialu močnejšim nasprotnikom ogromne uspehe. Neomajno vzdržujejo njihove čete vedno ponavljane na-

pade armad svojih sovražnikov. Najnovejši naval na Balkanu je bil hitro in zmagovito potolčen. Zadnji dogodki dokazujejo, da tudi nadaljno nadaljevanje vojne ne more zlomiti njihove odpornosti, pač pa da splošni položaj upravičuje pričakovanje nadaljnjih uspehov.

V obrambo svojega obstanka
in svobode svojega nacionalnega razvoja so bile vse štiri države prisiljene, da so pograbile za orožje. Tudi slavna dejanja njihovih armad niso v tem izpremenila ničesar. Vedno so vztrajale v prepričanju, da njihove lastne pravice in upravičene zahteve niso v nikakršnem nasprotju s pravicami drugih narodov. Ne gredo za raztrganjem in uničenjem svojih nasprotnikov.

V zavesti svoje vojaške in gospodarske moči ter pripravljenosti, da v slučaju potrebe nadaljujejo narinjeni jim boj do skrajnosti, obenem pa želeč, da bi preprečili nadaljno prelivanje krvi in tako storile konec vojnim grozotam, predlagajo štiri zvezne države

čim prej pričetek mirovnih pogajanj.

Predlogi, ki jih prinesejo k tem pogajanjem in ki jim je namen, da zagotovijo obstanek in svobodo razvoja njihovih narodov, tvore po njihovem prepričanju pripravo

podlago za vzpostavitev trajnega miru.

Če bi se na kljub tej ponudbi za mir in spravo še nadaljeval boj, so te štiri zvezne države odločene, da ga bodo nadaljevale do zmagovitega konca. Odklanjajo pa slovesno za to vsako odgovornost pred človeštvom in zgodovino.

C. in kr. vlada se počašča, da naproša vlado po prijaznem posredovanju Vaše ekscelence, da sporoči to obvestilo vlad

Armado in brodogradno povelje cesarja Karla.

DUNAJ, 12. (Kor.) Cesar Karel je izdal sledeče armado in brodogradno povelje: Mojim vojakom armade in brodogradni: Božja milostna pomoč! Vaša in Vaših zvestih zaveznikov hrabrost in vztrajnost sta ustvarila položaj, po katerem je naša končna zmaga izven vsakega dvoma. V prizadevanju, da v tem težkem času možato vztrajajočim narodom vrnemo blagoslove miru, smo jaz in moji vzvišeni zavezniki izvršili poizkus dosega častnega miru. — Molim k Vsemogočnemu, da bi spremljal z blagoslovom ta naš korak. Svest pa sem si tudi, da se boste z enakim junaštvom bojevali nadalje, dokler ne bo sklenjen mir ali dokler ne bo sovražnik potolčen odločno.

Dunaj, 12. decembra 1916. Karel I. r.

Ogrska reprezentantska zbornica.

BUDIMPEŠTA, 12. (Kor.) Zbornica, galerije natlačeno polne. Seja otvorjena ob 5.10 popoldne. Predsednik je začetkom seje naznanil, da je Njeg. Veličanstvo kralj danes sprejel predsedstvo zbornice, ki je imenom zbornice izrazilo globoko sožalje povodom smrti pokojnega vladarja. Nato je ministriški preds. grof Tisza v daljšem govoru razpravljal o mirovni notni centralnih držav ententi, ki so jo pozneje vsi govorniki navdušeno pozdravili. Tisza je končal govor z besedami: Mi smo zmagovalci in ako bo zavrnjena roka miru in sprave, bomo nadaljevali boj do končne zmage.

Bethmannov mirovni govor.

BEROLIN, 12. (Kor.) Velika napetost, ki jo je izzvala nenadno sklicanje državnega zbora nele v političnih krogih, ampak tudi v vseh slojih naroda, je bila izražena že v zunanji sliki današnje seje, kakršne še ni videl državni zbor. Že od zgodnjih jutranjih ur se je drenjala pred vhodom k poslopiju državnega zbora gosta množica ljudstva, ki je zamažala na vstop. Zbornica, dvorana in tribune so bile dobesedno natlačeno polne.

V diplomatski loži so se nahajali zastopniki vseh nevtralnih držav, med njimi avstrijski veleposlanik princ Hohenlohe in legatski svetnik grof Larisch. Pričetek seje se je zakasnil vsled strankinih konference, zakasnitev, ki je povzročila splošno napetost, v kolikor je bilo mogoče. V dvorani so stali poslanci v skupinah in so razpravljali, dočim so strankini voditelji razpravljali z državnim kancelarjem o tem, ali naj se o izjavah državnega kancelarja vrši debata ali ne. Kakor da bi se oddahnila zbornica, sta vplivala vstop strankinih voditeljev in zvonjenje zvoncev po enourni zamudi. Neposredno nato je predsednik Kämpf otvoril sejo in podelil besedo državnemu kancelarju. Državni

kancelar je imel govor, v katerem je podajal pregled vojaških dogodkov in poročal o mirovni notni zveznih držav. Grobna tišina je vladala med govorom državnega kancelarja, ki mu je sledilo viharo odobravanje. Ko je kancelar prečital noto, so zagrmleli vedno stopnjujoči se živio! klici. Koncem govora so v dvorani in na tribunah živahno odobraval kancelarjev govor. Potem ko je kancelar končal svoj govor, je predlagal posl. Spahn (centrum) odgoditev zbornice. Dočim je posl. Bassermann predlagal otvoritev debate, sta se grof Westarp (konservativci) in Ledebour (socialisti) pridružila predlogu. Pri glasovanju je bil predlog odbit in seja zaključena.

BEROLIN, 12. (Kor.) Govor državnega kancelarja Bethmanna-Hollwega na današnji seji državnega zbora se glasi:

»Gospodje! V upanju na skorajšnje nove ugodne dogodke na bojišču je iskati vzrok, zakaj ni bil državni zbor odgođen za dalje časa, ampak je ostalo to tajno gospodu predsedniku. Upanje se je skoro nad vsako pričakovanje hitro uresničilo. Hočem biti kratek in govoriti o dejstvih.

Vstop Romunije v vojno naj bi razbil naše in naših zaveznikov postojanke na vzhodu. Istočasno naj bi velika ofenziva ob Sommi prebila našo zapadno fronto in utrudili Avstrijo novi italijanski naval. Položaj je bil resen. Z božjo pomočjo so ustvarile naše čete položaj, ki nam nudi popolno in večjo varnost kakor kdaj prej. (Živahni bravo! klici.) Zapadna fronta se drži. Proti vsem italijanskim diverzijam je zelo skrbno preskrbljeno in med tem ko bobni ob Sommi in na Krasu bobneči ogenj, med tem ko naskakujejo Rusi vzhodno mejo Sedmograške, je feldmaršal Hindenburg z ženijnim vodstvom brez primere, s četami, ki so v tekmovalju vseh zaveznikov storile vse mogoče v boju in pohodih, osvojil celo Valahijo in sovražno glavno mesto. (Živahni klici.) In Hindenburg ne počiva! Obenem je bila z udarci meča naša gospodarska preskrba fundirana krepkeje. Velike zaloge žita, živil, olja in drugega blaga smo osvojili v Romuniji. Odvoz blaga je v teku. Kljub vsem malenkostim bi izhajali z lastnimi. Sedaj je naša gospodarska varnost izven vsakega vprašanja. Velikim dogodkom na suhem se pridružujejo polna dostojanstva junaštva naših podvodnikov. Strahote lakote, ki so nam jo hoteli vcepiti naši sovražniki, se sedaj ne bodo mogli znebiti niti sami. (Bravo!)

Ko se je po preteku prvega vojnega leta Njeg. Veličanstvo cesar obrnil z javno izjavo do naroda, je rekel: »Veliki doživljaji so spoštljivi in prisrčni!«

Nikdar ni bil naš cesar, naš narod drugega mnjenja, kakor sedaj. Ženijnalo vodstvo in brezprimerni junaški čini so ustvarili železna dejstva. Tudi notranja utrujenost, s katero so računali sovražniki, je bila slepilo. Sredi vrvenja boja je nemški državni zbor v zakonu o domoljubni pomožni službi pomagal ustvariti novo zaščitno in ključnovalno obrambo. Za bojujočimi armadami stoji delujoči narod. Ogromna sila naroda dela za skupni cilj. Ne obleganja trdnjav, kakor pravijo naši nasprotniki, ampak velikanska in krepko urejena armada, oborožena z neizčrpnimi pomožnimi sredstvi, to je nemška država, trdna in zvesta v zvezi z bojnoizkušenimi brati pod avstrijskimi, turškimi in bolgarskimi zastavami. Ne mence se za govore naših sovražnikov, ki so fantazirali sedaj o svetovno-osvojevalnih načrtih, sedaj o obupnih klicih po miru, smo šli odločno naprej in gremo dalje, vedno pripravljeni, da se branimo in bomo za naš narodni obstoj, svobodo in zagotovljeno bodočnost, vedno pripravljeni, da ponudimo za to ceno roko sprave. Kajti naša moč nas ne dela gluhe proti odgovornosti napram Bogu, pred lastnim narodom, pred človeštvom. (Bravo!)

Našim dosedanjim izjavam o mirovni pripravljenosti so se naši nasprotniki izognili. Sedaj smo šli korak dalje. Po ustavi je težil dne 8. avgusta 1914 Njegovo Veličanstvo cesarja najtežji sklep, ki ga je imel kdaj skleniti kak Nemec: povelje mobilizacije, ki mu je bilo vsiljeno vsled ruske mobilizacije. Tekom teh dolgih in težkih vojnih let je posvetil cesar vse svoje misli le ideji, kako bi mogel zagotoviti Nemčiji po zmagovitvi izvojevanem boju pridobiti zopet mir. Nikdo ne more dokazati tega bolje kakor jaz, ki sem odgovoren za dejanja vlade. V globokem upravnem in verskem dolžnostnem čutu napram svojememu narodu in še preko tega napram človeštvu smatra cesar, da je sedaj došel čas za oficijalno mirovno akcijo. Njegovo Veličanstvo je radi tega v popolnem sporazumu in skupno z visokimi zavezniki sklenilo, da predlaga sovražnim državam pristop k mirovnim

pogajanjem. (Živahno odobravanje po vsej zbornici.)

Danes zjutraj smo zastopnikom onih držav, ki zastopajo naše pravice v sovravnih državah, torej zastopnikom Španske, Združenih držav severoameriških in Švice, izročili istovetno na vse sovravne države naslovljeno noto s prošnjo, da jo izroče naprej. Isto se je zgodilo danes na Dunaju, v Sofiji in v Carigradu. Tudi ostale nevtralne države in Njegova Svetost papež so bili obveščeni o tem koraku. Kancelar je prečital nato noto, ki je bila sprejeta z velikim odobravanjem, nakar je nadaljeval:

»Gospodje! Avgusta 1914 so izzvali naši sovražniki nasilno vprašanje svetovne vojne. Danes stavljamo človekoljubno vprašanje miru. Kak bo odgovor naših sovražnikov, pričakujemo z mirnostjo, ki nam jo dajata naša notranja sila in naša čista vest. Ako naši sovražniki odklonijo nirovni predlog, ako hočejo prevzeti nase vse strahote, ki bodo nato sledile, potem bo v zadnji kočji vzplamenelo vsako nemško srce nanovo v sveti jezi proti sovražnikom, ki vsled uničevalnih in osvojevalnih namenov nočejo napraviti konec klanju človeštva. V usodepolni težki uri smo sklenili usodepolni težki sklep. Prepričen je s krvjo stotisočev naših sinov in bratov, ki so žrtvovali svoje življenje za varnost domovine. Bog naj bo sodnik! Mi hočemo brez strahu in krepko po začrtani poti, odločeni za boj, pripravljani za mir. (Živahno odobravanje in ploskanje v zbornici in na tribunah.)

Posl. Spahn (centrum): »Gospod predsednik! Po tem govoru državnega kancelarja predlagam odgoditev naše seje s pooblastilom, da naj se potom Vas skliče prihodnja seja. Posl. Bassermann: Po velikem govoru državnega kancelarja se nahajamo pred dejanjem državne vlade one veličine, katerih posledice so danes še nepregledne. Moji prijatelji žele debato o govoru državnega kancelarja, ne dolgo, vendar pa hočejo pojasniti naše stališče v posebni izjavi. Z ozirom na važnost te glavne in državne akcije, ki je izražena v skupni noti, se nam zdi potrebno, da tudi mi opozorimo na važnost. S tega stališča nasprotujem predlogu Spahna in predlagam, da naj se seja v svrhu debate vrši jutri ali pa nadaljuje danes zvečer, da posežemo v to debato. Prosim, da se Spahnov predlog odkloni. Posl. grof Westarp (kons.): Tudi moji prijatelji so mnenja, da morajo napram vелеvažnemu govoru, ki smo ga ravnokar slišali, zavzeti stališče, in menim, da naj se zgodi to na način, ki more koristiti domovini. Pridružujem se radi tega imenom svojih prijateljev predlogu Bassermanna:

Posl. Ledebour (soc. skup.): Imenom svojih prijateljev izjavljam, da se pridružujem Bassermannovemu predlogu (Smejanje in medklici), ako hočete, tudi Westarpovemu. Upam, da bo tudi v zbornici zadostna večina, da bo sprejet ta predlog, ki je izšel iz strank najrazličnejših smeri. Ravno v tem, ker občutijo stranke najrazličnejših smeri nujno potrebo, da spravijo tudi razpoloženje nemškega naroda do veljave, obstoji garancija, da je ta debata v resnici potrebna. Spahnov predlog je bil sprejet nato z glasovi centra, napredne stranke in velike večine socialistov. Predsednik dr. Kämpf: Določil bom torej dan, uro in dnevni red prihodnje seje. Gospodje! V tem velikem zgodovinskem trenutku hočem dati duška naziranju državnega zbora in celega naroda z besedami: državna vlada bo imela za velikopotezno, narodno in veliko politiko za seboj enodušno narod in narodno zastopstvo državnega zbora. (Odobravanje.) S tem zaključujem sejo.

Le počasi so odhajali poslanci iz zbornice, živahno razpravljajoč o govoru državnega kancelarja. Ko je državni kancelar zapustil poslopje državnega zbora, mu je pred poslopjem nahajajoče se občinstvo priredilo živahne ovacije, za kar se je kancelar prisrčno zahvalil.

Dnevno povelje nemškega cesarja nemški armadi.

BEROLIN, 12. (Kor.) Nemški cesar je izdal sledeče dnevno povelje nemški armadi: Vojaki! V znamenju zmage, ki ste jo izvojevali z Vašo hrabrostjo, smo jaz in vladarji zvestih zaveznikov ponudili sovražnikom mir. Ali bo s tem zvezni cilj dosežen, to je drugo vprašanje. Vi morate dalje z božjo pomočjo vztrajati napram sovražniku in ga potolči. To povelje sem dal tudi mornarici, ki je v skupnem boju zastavila vse sile zvesto in z uspehom. — 12. decembra 1916. — Viljem I. R.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se razglša: 12. decembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armada: Na Vlaškem so prodirle zvezne čete v črto Urziceni—Mizil. Vsak dan je uletih več tisoč mož. — Armada nadvojvode Jožefa: Rusko napadno delovanje v mejnem ozemlju zapadno in severozapadno Okne tudi včeraj ni popustilo. Sovražnik je bil povsod odbit, neki njegov predvčerašnjim izvojevanim lokalni uspeh popravljen s protisunkom. Na sedlu Valeputne in severozapadno odtod je napadel sovražnik v današnjih jutranjih urah skrajno srdito. Ob eni zjutraj brez vsake topovske priprave zastavljenim sunkom mas so sledili ob treh in štirih nadaljni z mejnimi topovskim ognjem pripravljeni naskoki. Ruske kolone so se vsled čuječnosti naše pehote in izvrstnega učinka artiljerije razbile povsod pred našimi zadržki in pobegnile v izhodne postojanke. Tudi v ozemlju Ludowe in ob Smotrecu so bili močni ruski napadi zaman. — Fronta princa Leopolda Bav.: Pri c. in kr. četah nič važnega.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Nič novega. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1916.

Zapadno bojišče. — Armada prestolonaslednika Rupprehta: Na bojišču Somme je od začetka novembra znatno zmanjšano bojno delovanje artiljerije popolne zopet začasno naraslo. — Prestolonaslednikova armada: Na vzhodnem bregu Moze in blizu Mezele močen topovski ogenj in metanje min brez pehotnega delovanja.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Posrečene patrolne akcije ob Stohodu so nam prinesle potom ujetnikov dragocene podatke o razdelitvi ruskih sil. — Fronta nadvojvode Jožefa: V Gozdih Karpatih, ob Smotrecu in na Babi Ludovi kakor tudi ponoči ponovno izvedene močne ruske napade v odseku Mestecanesti, so nemške in avstrijske čete popolnoma odbile. Tudi na obeh straneh doline Trotusula so Rusi včeraj zaman pošiljali v boj moštvo in municijo proti nekaterim višinskim postojankam. Nemški lovci so z nekega sunka pripeljali s seboj 10 ujetnikov in 3 strojne puške. Severno Sulte so bili Rusi z neke pred kratkim osvojene višine zopet pregnani. — Mackensenova armada: Bojno napredovanje na vsej fronti. Urziceni in Mizil sta v naši posesti. Armadna skupina, posebno deveta armada, je ušla v zadnjih treh dneh nad 10.000 Romunov in uplenila več topov in mnogo poljskega orožja. — Macedonska fronta: Entente čete, posebno Srbi, naskakujejo vsak dan srdito nemško-bolgarske postojanke na obeh bregovih Černe. Tudi včeraj so doživeli tamkaj zopet težek krvav poraz.

BEROLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1916, zvečer.

Na zapadu in vzhodu nič bistvenega. — V veliki Valahiji zmagovito napredovanje proti Romunom in Rusom.

Prvi generalni kvartirnojmster: pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 11. (Kor.) Macedonska fronta: V ozemlju Bitolja nič važnega. V kolenu Černe srdit sovražen topovski ogenj med postojankami pri Dobromiru in Makovu. Sovražen napad na višine vzhodno Parajova je hrabri nemški polk št. 45 odbil deloma po boju z ročnimi granatami. Na obeh straneh Vardarja mestoma slabšeji in mestoma srdit sovražen topovski ogenj in delovanje sovražnih letalcev nad našimi postojankami in lastnimi zadnjimi oddelki. Pri Udovu je podčastnik Linkel po srečnem boju v zraku sestrelil eno francosko letalo, čegar pilot, podčastnik Peter Jilot, je bil ranjen, njegov opazovalec, podčastnik Sully, pa ubit. Na fronti Belasice brezuspešen sovražen topovski ogenj proti kodvoru v Poruju. Na fronti ob Strumi slab svražen bombardma na vsej fronti. — Romunska fronta: V Dobrudži zelo slaboten topovski ogenj. Naše čete so zasedle celo romunsko donavsko obrežje med Tutrakanom in Crnovodo. Na vzhodnem Vlaškem prodirajo zvezne čete brez zadržka.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 11. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Nobenega važnega dogodka.

Cesar o V. vojnem posojilu.

DUNAJ, 12. (Kor.) Poštoupranični urad razpošilja naslednje sporočilo: Cesar, ki z živahnim zanimanjem zasleduje

potek podpisov na peto vojno posojilo, je izrazil pričakovanje, da se bodo vsi, od soka in nizki, meščani in kmeti, v se odprtem podpisovalnem roku obvezali v to, da tudi uspeh tega vojnega posojila izpače primerno naši moči in našemu zaupanju.

Cesar Karel v Pešti.

BUDIMPEŠTA, 11. (Kor.) Njegovo Velicanstvo cesar Karel je danes ob 7 zjutraj prispel na tukajšnji zapadni kolodvor. K sprejemu na slovesno okrašen kolodvor so prišli: ravnatelj državnih železnic, župan in nadžupan budimpeštanski. Cesar jih je odlikoval s kratkimi nagovori, nakar se je podal z avtomobilom v peštanski dvorni grad.

Položaj na Grškem.

LONDON, 11. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča iz Rima in po privatnih poročilih iz Aten: Po vsem Grškem se poroča o obširnih vojaških pripravah in rekviriranju konj in vozov. V Atenah je bilo proglašeno vojno stanje. Venizelistov ni več videti. Ječe so polne. »Times« poroča iz Syre: Po poročilih iz Aten je mesto mirno. Vojaške priprave se nadaljujejo. Govori se, da bo zbranih v Atenah in okolici 20.000 mož. Poslaniki alifrancev so zahtevali radi te koncentracije čet pojasnila, nakar je ministrski predsednik Lambros odgovoril, da je bilo to ukrepanje v svrhu vzdržanja reda. Pričakovati je noto alifrancev, ki bo med drugim zahtevala izpustitev ujetih Venizelistov. Vladni listi pišejo, da bo nota zahtevala tudi odstop sedanega ministrstva. Splošno se meni, da bo kralj odklonil to zahtevo in se umaknil v notranjost dežele. Vladno časopisje priznava, da je bilo aretiranih 16.000 Venizelistov. Župan atenski in 188 drugih oseb je obtoženih veleizdaje. Kolonije alifrancev zapuščajo Atene. Francozi so se podali na Kreta.

Junaška smrt princa Henrika XLI. Reussa.

DUNAJ, 12. (Kor.) Korespondenca Wilhelm poroča: Predsednik princ Henrik Reuss XLI., mlajše črte, poročnik v pruskem kirasirskem polku, mlajši brat princa Henrika 39., komandiran k nemškemu veleposlaništvu na Dunaju, je dne 29. novembra umrl junške smrti na ruskem bojišču.

Razne politične vesti.

Češki železniški uradniki pozdravljajo ujedinjenje čeških strank. Glasilo čeških železniških uradnikov piše: Češko železniško uradništvo pozdravlja ta čin z največjim veseljem, kajti njemu je najbolj znano, kako potreben je bil. S tem je tudi skupno delo skupne organizacije železniškega uradništva ob varovanju popolne samostojnosti posameznih organizacij potrjeno in ojačeno.

Vojni cilji in poljsko vprašanje. Znani nemški profesor Hans Delbrück razpravlja v publikaciji »Preussische Jahrbücher« o vojnih ciljih. Konstatuje, da znaten del javnega mnenja v Nemčiji noče nič čuti o direktni ali indirektni aneksiji Belgije, Delbrück izreka tudi željo po vzpostavitvi Srbije, a ne misli pri tem na povečano Srbijo po pridobitvah leta 1913. Glavni del njegovih izjavanj pa je posvečen ustvaritvi kraljestva Poljskega. Označa jo kot genijalno politično delo Bethmann-Hollwega in sporazumljenju z Avstro-Ogrsko, ki je nasprotnika spravila v največjo zadrego. Za Rusijo sta se s tem odmaknila oboje glavna cilja: zopetna priboritev Poljske in priboritev Carigrada. Vprašati bi mogli Ruse, kako svrno more še imeti nadaljevanje boja? Na to razpravlja Delbrück o zadnji poljski debati v pruskim zbornici: »Čas mora izboljšati. Treba se tolažiti s tem, da je po tem, ko so se skozi 30 let Nemci in Poljaki vzgojili v neko krivo razpoloženje drugi proti drugemu, ko so bili naščuvani in po sili pogagnani v tako razpoloženje, bilo jako težko tako hitro dovesti do preobrata. Saj se spominjam prav razločno, kako težko in počasno je šlo nekdanj odnehanje od kulturnega boja. Vživeli smo se v versko nezaupanje (tudi jaz sem bil med krivci), ki ni moglo priti do miru, ker ga ni hotelo. — Korak za korakom smo vendar dospeli do nekega modusa živendi, kakor se je izrazil Bismarck — a potem do resnične znošljivosti. Da le pride revizija pruske poljske politike enkrat v tek, se odprejo končno oči za dejstvo, da Bismarck — četudi je bil včasih zelo strasten proti poljskemu — vendar ni hotel proti pruskim Poljakom takega boja, kakor se je vodil. — Ako čitamo njegovo intimno izjavo napram gospodu v Kardorffu o prvem zakonu, ako imamo pred očmi, da je po svojem odstopu opetovano odsvetval kmečko kolonizacijo v Poznanju, da je celo zahteval od pruskih princen, naj se uče poljski (govoril je o tem tudi s cesarjem Friderikom in z vrgojiteljem drom. Hintzpetrom), in če dodamo k temu še njegove izjave do Bluntschlija in Crispia: potem moramo priznati, da se moremo sklicevati nanj z večjo pravico za, nego pa proti novi politiki. Da novo kraljestvo postane za nas polnovreden zaveznik, je neizogibno potrebno, da pridobimo zaupanje pruskim Poljakovi! Ti morajo imeti gotovost, da smejo tudi v naši državni zvezi ostati Poljaki. Ne smemo jih označiti kot »Pruse poljskega jezika. Ta izraz proglašajo s pravico kot žaljiv. Pravico imajo, da jih pripoznamo ne le v njihovem jeziku, marveč v vsem njihovem narodnem bistvu. Politično naj so Prusi in stem tudi državljani nemške države, narodno pa Poljaki!

Aprovizacijske stvari.

GOVEJE MESO.

Jutri, 14. t. m., se bo prodajalo goveje meso, in sicer proti izkaznici za živila, ki se preščišne na notranjem delu pod št. 35. Na vsak odmere izkaznice za živila se bo moglo dobiti 1/2 kg mesa, ali vsega skupaj ne več kot 1 kg.

Cene:
Prednji deli s priklado po K 4'80 kg,
zadnji deli s priklado po K 6'40 kg.

Dobivalo se bo to meso v naslednjih mesnicah:

Bin, Rojan 9; Callin, Boročevića ul. 18; Benedettich, Boročevića ul. 45; Pelis, ul. Cecilia de Rittmeyer 9; Cadorini, ul. nadvojvode Josipa 11, Quintavalle, ul. delle Poste 3; Visintini, Cavana 22; Benedettich, ul. S. Sebastiano 6; Castro, ul. Fontamone 19; Vosak, ul. Cereria 6; Stanich, ul. S. Giusto 10; Levi, ul. Beccherie 6; Polacco, ul. S. Giacomo 4; (Ribor-go); Fabbro, ul. Marije Terezije 43; Rossi, ul. Farneto 3; Simonetta, ul. delle Legna 6; Loy, ul. Barriera 43; Wenghersin, ul. Ugo Foscolo 16; Krassnig, ul. del Bosco 2; Cooperative Operaie, ul. Settefontane; Pozzi, Settefontane 1; Saffaro, ul. Istituto 28; Benedettich, ul. Piccardi 28; Saulich, Kladin 668; Cau, ul. S. Marco 34; Rizzian, ul. dell'Istria 1; Mornig, ul. Acquedotto 17; Godigna, ul. Giulia 27; Vattovatz, ul. Giulia 17; Godina, Skedenj 133; Gatznig, Skedenj 50; Sinigaglia, Barkovlje 41.

Domače vesti.

Razpoloženje v Trstu je bilo včeraj popoldne izredno veselo. Kakor strela z jasnega neba je došla sredi velikih zgodovinskih zmag v Romuniji velika vest, da so centralne države, kljub dosedanemu popolnemu obvladanju militarnega položaja velikodušno ponudile premaganim sovražnikom roko miru in sprave. Zadržali so tisoči in tisoči src, ko so po drugoletni najstrašnejši vojni, kar jih pomeni človeštvo, zaslišali prvič besedo — mir. Vsa javnost je bila ves dan pod vtisom velikega dogodka in ljudje so se kar trgali za posebno izdajo, ki smo jo izdali včeraj popoldne. Mahoma je bila razprodana. Ker vnanjmi naročnikom nismo mogli poslati posebne izdaje, zato smo zgodovinsko brzojavko o ponudbi miru zveznih držav danes ponatisnili, da tako ustrezno vsem odjemalcem.

† Slavo Škerlj. V mestni bolnišnici je preminil po kratki in mučni bolezni gosp. Slavo Škerlj. Pokojnik je bil izredno nadarjen človek, kateremu pa je manjkala potrebna izobrazba, da bi bil mogel doseči cilje, za katerimi pa je tako stremel zaman. Izpučen za krojača, se je takoj v začetku organizacije narodnega delavstva priključil temu gibanju. Nastopal je pogostoma kot govornik in obavljal v organizaciji tudi razne odborniške posle. Pozneje se je preselil v Ljubljano, kjer je tudi sodeloval pri tamošnji organizaciji narodnega delavstva. Bavi se je tudi s časnimi karstvom, izdajal nekaj časa humoristično-satiričen tednik »Piko«, sodeloval pri dnevnih in polizkušal nastopati na pisateljskem polju, a brez uspeha, ker mu je, kakor že rečeno, manjkala potrebna podlaga. V zadnjem času se je zopet lotil krojaškega posla, a zaslužka menda ni bilo preveč in pokojniku se ni godilo ravno najbolje. Sredi njegovih velikih, neuresničenih načrtov ga je zatekalo smrt in ga rešila življenja, ki mu je bil neprestno buji in marsikdaj pomanjkanje in stradanje. Bodi mu lahka domača zemlja tržaška in pokoj njegovi duši, ki je sedaj našla mir!

Sporod dobrodelne prireditve v korist soške armade, ki se bo vršila v nedeljo, 17. t. m. ob 5 popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Trstu: 1. J. Haydn: Cesarska pesem, enoglasni zbor s spremljevanjem orkestra. 2. S. Gregorčič: Pozdravljen car stotisočkrat... deklamacija. 3. Živa slika. 4. a) Slovenska narodna: »Dva oblaka...«. b) Istrska narodna: »Popuhnul je...« dvoglasna zbor; c) E. Adamič: Molitev, enoglasni zbor s sprem. klavirja; d) Dr. A. Dvořak: Če bi bila kosa nabrušena, za sopran in alt s spremljevanjem klavirja. 5. J. Ribčič: V kraljevstvu palčkov. Bajka s petjem v 3 dejanjih. Pevske in glasbene točke je uglasbil Ivan Grbec. Sporod izvajajo učenci in učenke Ciril-Metodovih šol v Trstu; orkester (20 članov) pa je sestavljen večinoma iz mladih, nadarjenih godcev iz Skedenja. Sporod je skrbno pripravljen in bo nudil lep užitek. Z veseljem konstatiramo, da vlada med našim občinstvom za to, dobrodelno prireditve veliko zanimanje, saj je že polovico sedežev v dvorani že prodanih. — Zato vljudo prosimo cenjeno občinstvo, da si pravočasno preskrbi sedeže, da na dan prireditve ne bo navala pri blagajni. Sedeži so v predprodaji v veži Narodnega doma pri gospe Biček-Razborki.

Zelenjadno seme. Tržaška kmetijska družba je sklenila naročiti večjo množino zelenjadnega semena, katero bo dajala kmetovalcem po znižani ceni. V to svrhu je zaprosila gg. zaupnike, naj bi sprejemali

naročila. Da se pa stvar ne zakasni, je treba, da se kmetovalci požurijo, sicer ostanje brez semenja. Zaupniki so naslednji: za Barkovlje, Oretu in Trstenik g. Starec Ferdinand, učitelj v Barkovljah; za Gropado in Padrič g. Grgič Josip, načelnik in Padriču; za Sv. Ivan in Vrdelo g. Kobal Franc, Vrdela Farneto 1318; za Kontoveli g. Dragotin Starec na Proseku; za Sv. Križ g. Košuta Ivan št. 6; za Lonjer in Katinaro g. Čok Karel v Lonjeru; za Sv. Mar. Magdaleno g. Miklavc Anton, za Opčine in Trebče g. Malalan Karel na Opčinah; za Prosel k. Gorinup Sergij, veletržec na Proseku; za Rocol g. Jurij Kljun v Vale; za Rojan g. Pertot Josip, učitelj v p. v Rojanu, za Skedenj g. Sancin Anton Drejač v Skedenju.

Mestna zastavljavnica. Jutri, 14. t. m., od 9 in pol pop. do 1 pop. se bodo prodajale na javni dražbi dragocenosti serije 136., zastavljene meseca decembra 1914. na bele listke, in sicer od št. 237.001. do št. 237.700., od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa nedragocenosti predmeti serije 138., zastavljeni meseca decembra 1915. na rdeče listke, in sicer od št. 51.000 do št. 53.400.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte, Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

† Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je po kratki in mučni bolezni v Gospodu preminul

SLAVOJ ŠKERLJ

krojač.
Pogreb draga pokojnika se bo vršil v sredo, dne 13. t. m., ob 3 1/2 pop. iz mrtvašnice mestne bolnišnice na pokopališču k sv. Ani.

TRST, dne 12. decembra 1916.

Žalujoči:
Ivan, finančni resp., Franc (odsoten), brata.
Ivanka por. Princ, sestra.

Novo pogrebno podjetje, Corso 47.

MALI OGLASI.

Ciklorija je na prodaj (večje množine). — Via Valdirivo 29. M. Močetič. 787

Proda se šivalni stroj Singer za K 24. — Via dell'Orto št. 22, I. n. 788

1 par brakov (psa in pesca čiste istrijanske p. sme kuji proti 8 dnevni poskušnji gozdni urad Haasberg, pošta Planina, Kranjska. 3024

Prodajo se hiše (družna prilika za begunce) v obsebnem dvoriščem in najlepšo ležo v tržaški okolici za 75 odstotkov cenilne vrednosti. Hiše so prikladno gg. trgovino ali kako obrt. Ponudbe na Ins. odd. Edinosti.

Fotograf Anton Jerkič posreduje v svojem staljuju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 2469

Dobro vino in kislo vodo, zdravilno no kisel vodo novi »Silvavrele« razpošilja po povzetju A. OSET, posestnik in lastnik sline pošta Guštanj, Koroško. — NB. Kupim tudi vsako množino steklenic, sodov ter starih in novih zamaškov. 8014

Kupujem bele čunje K 1-50, barvane K — 80, bombaž K 6 —, volnena pokrivala in letenice K 4 —, rabljeno obleko K 2 —, belo volno K 7 —, sivo K 6 —, Nacson, ulica Geppa 18. 786

Izobrazena gospe, srednje starosti, lepe zunanosti, dobre družine išče službo v pisarni, kot vzgojiteljica ali hišna gospodinja. Govori in piše perfektno hrvaško, nemško, francosko in špansko. Prijazne pisane ponudbe pod »Izobrazena Hrvatica« na Insar. odd. Edinosti, kateri pove tudi naslov (G)

Kupujem železnico, kovine, pohištvo, čunje, pletenine, volno, bombaž in druge stare predmete Novo skladišče ul. Pietà št. 5. — Grassi. 778

Proda se 2500 zavirkov čokoladnega nadomestka »Maršner«. Pojasnila daje posredovalec Karl Rexinger, ul. Kandler št. 7 od 9—9 1/2, predp. in 2—3 pop. (H)

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, sukanec, pipe, milo, gumijevе podpetnike, razni grumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetiljke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, prstani rdečega kriza, krema za brado, žlice, razna rezila, roba, mrežice za brzo, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, satenke, razne glavnike, zaponke »Patent Knöpfe« in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò št. 19. 786

Čebelni med

pristen, trčan in čist od 5 kg naprej.

Brnska krma

Svetovnoznano, najboljša krma za hitro vzrejevanje in odebelenje živine, prašičev, goš, rac, kokoši in zajcev.

Zavitek 5 kg = K 6.

Francosko žganje

najboljše domače pomočilo proti trganju, zobobolu, glavobolu in prehladenju.

2 steklenici K 10.—

razpošilja
MILAN KRAVANJA
Begunje pri Cerknici.

Hotel in restavracija
METROPOLE

Trst, ulica S. Nicolò 22.

Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

Piazza SALONE EDISON Palazzo Caserma Vianello

Danes se bo predstavljalo za zadnjikrat najlepši umotvor

ČRNA ZABAVA

v treh dejanjih.

SAMO ZA ODRASLE. SAMO ZA ODRASLE.

Jutri se bo producira na veliko zahtevo veličasten zgodovinski film

QUÒ VADIS ?

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Trstu sprejema podpisovanja

za peto avstrijsko vojno posojilo
in sicer na

40 letno 5 1/2 % državno posojilo po 92.— netto,
5 1/2 letno 5 1/2 % državne zakladnice po 96.— netto.

Vsa tozadevna pojasnila daje pisмено ali ustmeno v svojih uradih v ulici nadvojvode Josipa št. 11 od 9-12 predp. in od 3-5 pop.

PODPISOVANJA

za

peto avstrijsko vojno posojilo

1) štiridesetletno 5 1/2 % amort. državno posojilo
à K 92 netto od K 50.— nom. naprej

2) 1. junija 1922. plačljive državne zakladnice
à K 96.— netto sprejema

Živnostenska banka podr. v Trstu

Via Penterosso 7 in Via Mar. Ter. 20 v lastni palači.

Tozadevna pojasnila se dajo drage volje.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, influenca
Kdo naj jamlje Sirolin?

1. Vseki, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni nego pozneje.
2. Osebe s kroničnim kašljem bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vdusljivi, katerim Sirolin zmanjša občutljivost na hladno.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vpehom na splošni počutek.

Podpisujte

peto vojno posojilo.